

Teologisk motivation av kyrkans arbete med rättvis handel

ur Svenska kyrkans material "Rättvisemärkt verktygslåda"

Det är kyrkans ansvar att agera!

Din kundvagn är full av människor. Handla med omsorg om dem!

Som kyrka i en världsvid gemenskap är det vår uppgift att arbeta för en hållbar utveckling – ekologiskt, socialt, ekonomiskt och kulturellt. Vi kan inte stillatigande se på hur en orättvis handelsstruktur ruinerar fattigare delar av världen. Kyrkan måste levandegöra evangelium i ord och handling genom att arbeta för försoning, och för en rättvisare värld.

Synliggör dina bröder och systrar!

Vi som kristna måste våga se och synliggöra den makt som vi dagligen utövar på andra människors liv genom våra inköp i affären. Sambandet mellan vardagsvalen och livet på jorden måste göras tydligt. Bakom varorna i hyllorna står de människor som arbetar på fälten och i fabriker för att vi ska kunna köpa våra produkter.

Gabriela som plockar frukt till skamligt låg lön. Upendo som under sitt arbetsliv skördat tonvis med kaffebönor på sin odling mot en betalning som inte ens täcker kostnaden för själva produktionen. John som envist strävar för en bättre teskörd men som ändå inte har råd att skicka sina barn till skolan. Daniel som lever som flykting i Costa Rica och som med en osäker säsongsanställning på en fruktodling, försöker skicka pengar till sin familj på andra sidan gränsen. Angélica som hotas av uppsägning eftersom hon kämpar för mänskligare förhållanden på bananplantagen.

De är alla osynliga! Och det är upp till oss som medmänniskor att synliggöra dem.

Vi ansvarar för varandra!

Ett sätt att bekräfta alla som står bakom varorna, är att välja vardagsprodukter som är Rättvisemärktcertifierade, framför andra. Rättvisemärkt är en oberoende produktmärkning som bidrar till förbättrade arbets- och levnadsvillkor för odlare och anställda i utvecklingsländer. När du väljer Rättvisemärkt får odlare och anställda förbättrade ekonomiska villkor och en tryggare ekonomisk situation. Men Rättvisemärkt handlar inte enbart om den ekonomiska transaktionen. Kriterierna främjar också demokratin, organisationsrätten och miljöhänsyn samt motverkar diskriminering och barnarbete. Genom en bättre familjeekonomi kan barn gå i skolan istället för att arbeta!

Det du gör för mina minsta, gör du också för mig, sa Jesus. I priset för en Rättvisemärkt produkt ingår också kostnaden för en premie som går till investeringar i lokalsamhället, till exempel förbättrad sjukvård, utbildning eller vattenförsörjning. Det innebär att många fler människor runt om löntagaren får ta del av de pengar som den lokala produktionen genererar. När odlare och anställda får mer och bättre ersättning får fler råd att exempelvis söka läkarhjälp. Det är väl något som är värt att kämpa för? Med tiden kan kanske barnadödligheten minska och medellivslängden ökas så människor i syd har samma möjligheter att leva ett långt och bra liv som vi har. Inte enbart genom Rättvisemärkt, men genom att fler tar aktiv del i frågor om medmännisklighet och solidaritet.

Jorden ska brukas av alla, alla gemensamt, alla tillsammans. Den känner inga rika, bara fattiga, som den föder. Det är inte av ditt goda som du ger åt den fattige. Det är en del av hans eget, som du ger tillbaka.

Biskop Ambrosius, 300-talet

Värna om skapelsen!

Vi måste också anstränga oss för att hanteringen av naturens resurser ska bli mer skonsam. Den exploatering som människan utsätter hav och jord för, med alla sina levande varelser, är förödande. Rättvisemärkt uppmuntrar till ekologisk produktion genom att en ekologisk premie betalas ut till de producentorganisationer som är ekologiskt certifierade. När du köper Rättvisemärkt ökar konkurrensen och efterfrågan på medvetna och rättvisa produkter. Det ställer krav på andra företag att själva producera under goda förhållanden.

Där en eller två träffas, där finns han!

Internationella Fairtrade-kriterier innefattar också rätten att organisera sig och försvara sina mänskliga rättigheter. Det är vår skyldighet som Jesus efterföljare att värna om oss själva och varandra, både i tanke och i handling. Kyrkan står på de utsattas sida och värnar skapelsen. Om vi bekänner skapelsens Gud måste vi bekänna hela skapelsen, hela tillvaron, hela livet där allt står i relation till varandra.

Vår relation till Gud inbegriper därför i allra högsta grad också våra relationer till andra människor och allt skapat. Det är omöjligt att dra en gräns mellan oss själva och något som Gud skapat. Om vi vill leva i relation till Gud måste vi leva i samhörighet med allt eftersom Gud står för helheten. Vi kan därför aldrig särskilja vår kristna tro från det som sker i världen.

Låt oss handla rättvist för varandra!

Om vi tar vårt ansvar och brukar vår makt rätt kan vi påverka så att världens tillgångar och möjligheter blir mer rättvist fördelade. Det ligger i linje med vad Gud en gång avsåg och med vad Jesus sedan lärde oss om solidaritet och om kärlek. Han har befallt oss att vara som bröder och systrar.

Vi måste anstränga oss lite för att bli den familj han vill att vi ska vara. Låt oss be för varandra och visa vår broderliga och systerliga omsorg med de medel som ligger inom räckhåll. Rättvisemärkt visar att det går att handla i världen på ett sätt som gagnar mänskligheten och skapelsen.

Som delar av den kristna kyrkan måste vi vara villiga att betala vad det kostar att bygga en tryggare och helare värld. När vi som kyrka väljer Rättvisemärkt visar vi företag, regeringar, producenter och andra konsumenter att vi tror på och står upp för mänskliga rättigheter och bär på ett hopp om en bättre framtid för världen!